

AAKRE LASTEAED-ALGKOOLI HINDAMISJUHE

Käesolev juhend kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ ja Põhikooli riikliku õppekava alusel.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Hindamisjuhendi reguleerimisala

1. Aakre Lasteaed-Algkooli hindamisjuhendiga sätestatakse:
 - 1) lasteaed-alkooli õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise alused;
 - 2) õpilaste järgmisse klassi üleviimine;
 - 3) kooli lõpetamine;
 - 4) täiendavale õppetööle jätmine;
 - 5) järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord;
 - 6) koduõppel ja individuaalõppekava järgi õppivate õpilaste hindamine;
 - 7) klassikursuse kordamine;
 - 8) hinnetest teavitamine;
 - 9) hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord.
2. Hindamisjuhend on avalikustatud Aakre Lasteaed-Algkooli veebilehel ning paber kandjal kättesaadav klassides stendidel, õpetajate toas ja direktori kabinetis.

§ 2. Hindamise mõiste

1. Hindamine on süsteemne teabe kogumine õpilase arengu ja õppeedukuse kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Aakre algkoolis mõistetakse hindamise all hinnete panemist, kirjaliku ja suulise hinnangu ja tagasiside andmist, õpilase, õpetaja ja kaaslaste enesehindamist.
2. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.
3. Hindamise funktsiooni järgi eristatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist.

§ 3. Hindamise alus

1. Hindamisel lähtutakse Aakre Lasteaed-Algkooli riiklikest õppekavadest ja nende alusel koostatud ainevaldkondade kavadest.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Aakre Lasteaed-Algkooli õppekavadest ning kodukorra nõuetest.

§ 4. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;

- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, kujundada tema tööharjumusi;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2. peatükk

TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

Hindamise funktsiooni järgi eristatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist.

§ 5. Kujundav hindamine

1. Kujundav hindamine on õppeprotsessi lahutamatu osa ja toimub selle sees st on õpilase õppimist toetav hindamine ning pole perioodi kokkuvõtva hinde kujunemise aluseks.
 2. Kujundava hindamise eesmärk on:
 - 1) toetada õpilase arengut ja anda tagasisidet õppeedukuse kohta;
 - 2) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 3) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.
 3. Kujundav hindamine toimub õppetunni või muu õppetegevuse vältel järgmiselt:
 - 1) *suuline või kirjalik sõnaline hinnang* – õppeprotsessis positiivse rõhutamine ja kõigi õpilaste ka väikese edusammu väärtustamine tekitamiseks, hoidmaks ja tõstmaks õpilase usku oma loomupärastesse võimetesse ja toimetulekusse.
 - 2) *õpetaja suuline või kirjalik sõnaline tagasiside* – rõhutab õpilase tugevusi ning sisaldab nõuandeid, kuidas puudusi kõrvaldada ja väldib võrdlust teistega. Tagasiside antakse õpilase konkreetse töö kohta lähtudes hindamiskriteeriumist.
 - 3) *enese- ja kaaslaste hindamine* – õpilane kaasatakse enese ja teiste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni. Enesehindamine toimub aineõpetaja koostatud või koolis välja töötatud mudeli järgi.
 - 4) *arenguvestlus* – analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärasest ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast:
 - käitumine ja emotsionaalne seisund;
 - hoiakud ja väärtushinnangud;
 - motivatsioon, huvid;
 - teadmised ja oskused sh õpioskused.
- Arenguvestlusi viiakse läbi vähemalt ühel korral õppeaasta jooksul koos lapsevanemaga/hooldajaga.
- 5) *käitumise ja hoolsuse hindamine* – antakse tagasisidet kooli kodukorras kehtestatud käitumishinnangute täitmisele ning kooliastme üldpädevuste kujunemisele. Koolipere annab õpilasele õppetunni või muu õppetegevuse, igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel suulist tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib koheselt juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet hinnangu kaudu õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga õppeveerandi lõpus paberkanalil.

§ 6. Kokkuvõttev hindamine

1. Kokkuvõttev hindamine seisab õppeprotsessist eraldi (õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja õppele püstitatud eesmärkidega. Hinnatakse tavaliselt mingi ühiku (nt teema, peatüki, perioodi, kooliastme) lõpus ning tehakse kokkuvõtte sellest, mida õpilane sel ajal teab või oskab.

2. Aakre algkoolis on õppeaasta jagatud järgmisteks õppeperioodideks:

- I õppeperiood lõpeb sügisvaheajaga,
- II õppeperiood lõpeb jõuluvaheajaga,
- III õppeperiood lõpeb lisavaheajaga,
- IV õppeperiood lõpeb kevadvaheajaga,
- V õppeperiood lõpeb suvevaheajaga.

3. Kokkuvõtva hindamise eesmärk on:

- 1) anda hinnang õppeprotsessi tulemuslikkusele;
- 2) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks.

4. Kokkuvõttev hindamine toimub koolis järgmiselt:

- 1) *sõnaline kokkuvõtlik hindamine* – 1. klassist kuni 2. klassi II poolaastani.
- 2) *numbriline kokkuvõtlik hindamine* – 2. klassi II poolaastast kuni 6. klassini. Õppeprotsessis väljendatakse ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis.
- 3) *numbriline kokkuvõtlik hindamine* – on numbriliste kokkuvõtlike hinnete ja kirjalike sõnaliste kokkuvõtlike hinnangute koondamine perioodide hinneteks (hinnanguteks) ning nende hinnete koondamine aastahinneteks (hinnanguteks). Koondhinded esitatakse viiepallisüsteemis.
- 4) *standardiseeritud hindamine* - riigi poolt koostatud tasemetööde tulemuste väljendamine numbrilise hindegaga viiepallisüsteemis. Tasemetöö hinnet ei märgita tunnistusele.
5. Kokkuvõtavad hinded kantakse iga õppeveerandi lõpul õpilase klassitunnistusele.
6. Ühe nädalatunniga õppeaineid hinnatakse poolaastati.
7. Vahekokkuvõtted veerandi keskel kantakse hinnetelehele.
8. Hinded kannab õpetaja õpilaspäevikusse.

§ 7. Hindamine viiepallisüsteemis:

- hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid. Hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Hindega „4” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89 % maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Hindega „3” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Hindega „2” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Hindega „1” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust

- märkega "0" tähistatakse esitamata tööd, mis tuleb sooritada kokkuleppel aineõpetajaga.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindega „2” ehk „nõrk”.

§ 8. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

1. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või märgitud märkega „0”, on õpilane kohustatud töö järele vastama.
2. Hindega „puudulik” või „nõrk” või märkega „0” hinnatud õpitööd on võimalik üks kord järele vastata oma aineõpetajaga kokkulepitud või konsultatsiooni ajal.
3. Mõjuva põhjusega (kooli esindamine olümpiaadil, võistlusel jms, pikemaajaline haigus) puudunud ja sel ajal tehtud õpitööd on õpilasel võimalik järele vastata oma aineõpetajaga kokku lepitud ja konsultatsiooni ajal alates õpilase naasmisest õppetöele.
4. Järelevastamine peab olema sooritatud vähemalt 5 tööpäeva jooksul pärast negatiivse hinde saamist või märkega „0” (esitamata töö) korral ja 3 õppepäeva enne perioodi lõppu.
5. Järelevastamise/järeltöö sooritamine märgitakse õpilaspäevikusse kaldkriipsu järele + abil.
6. Põhjuseta ja ilmastiku tõttu puudunud tunni/tundide õppematerjali on õpilane kohustatud iseseisvalt järgi õppima või õpilane kasutab võimalust koostöös aineõpetajaga materjal omandada konsultatsiooniks määratud ajal.

§ 9. Õpilase järgmise klassi üleviimine

Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandi- või poolaastahinne jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

Õpilasele, kelle perioodihinne on „puudulik” või „nõrk”, või kellel on jäetud hinne välja panemata, määratakse lapsevanema nõusolekul tugisüsteem (kohustuslik konsultatsiooniaeg, logopeediline abi, õpiabi jm) või koostatakse selles õppeaines vastavalt aineõpetaja soovitudele individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Perioodi- ja õppeaasta kokkuvõtivate hinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetöele või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetöele õppeainetes, milles tulenevalt perioodihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Täiendavale õppetöele jätmise otsustab õppenõukogu enne neljanda õppeperioodi lõppu.

Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast neljanda õppeperioodi lõppu.

Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Aineõpetaja poolt fikseeritakse õpilase poolt saavutatud tulemused täiendava töö kavas, mis sisaldab lisaks teavet täiendava õppetöö temaatika, sisu ja oodatavate õpitulemuste ning ajakava kohta.

Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

§ 10. Klassikursuse kordamine

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, või täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

§ 11. Koduõppel ja individuaalõppekava järgi õppivate õpilaste hindamine, järgmisse klassi üleviimine ja kooli lõpetamine

1. Koduõppel ja individuaalõppekava järgi õppivaid õpilasi hinnatakse vastavalt koduõppe või individuaalõppe töökava koostamisel tehtud hindamisjuhendile.
2. Õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, nähakse ette erisused järgmisse klassi üleviimise kohta.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

3. peatükk

KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

§ 12. Käitumise hindamine

1. Aakre Lasteaed-Algkoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust. Käitumise ja hoolsuse hinde paneb välja klassijuhataja, arvestades aineõpetajate, klassikaaslaste jt arvamusi.
2. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
3. Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
4. Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
5. Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
6. Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

§ 13. Hoolsuse hindamine

1. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
2. Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
3. Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

4. Hoolsushindega „*rahuldav*“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
5. Hoolsushindega „*mitterahuldav*“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

4. peatükk

ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandatakse koostöös spetsialistidega õpet vastavalt õpilase vajadustele.
2. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks:
 - 1) selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused,
 - 2) valitakse sobivad õppemeetodid;
 - 3) korraldatakse diferentseeritud õpet.
3. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise õpiabi tunnis ja väljaspool õppetunde:
 - 1) konsultatsioon ja järeleõpetamine;
 - 2) järelevastamine;
 - 3) õpiabi pikapäevarühmas.
4. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Vajaduste väljaselgitamine ja tegevuse koordineerimine toimub klassijuhataja ja vanemate/hooldajate koostöös.
5. Kool tagab vanematele/hooldajatele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse ja hindamise korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes kooli kodulehekülje, lastevanemate üld- ja klassikoosolekute ning individuaalvestluste kaudu.
6. Kool tagab õpilasele teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatus korralduse ja hindamise korralduse ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeeesmärgid, õppeteemad ja õpitegevused ning vajalikud õppevahendid tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi esimestes ainetundides. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, hindamise sageduse ja aja selgitab aineõpetaja õpilastele iga veerandi alguses.
7. Planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks õpetajate kaudu või infostendil.

§ 14. Õpilaste ja vanemate/hooldajate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord.

1. Õpilasel on õigus saada klassiõpetajalt või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta sh milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Õpilane ja lapsevanem/hooldaja saab hindeid/hinnanguid, õppetöö sisu näha igapäevaselt õpilaspäeviku vahendusel.
2. Ainealaste teadmiste ja oskuste suulise vastamise hinded/hinnangud kantakse õpilaspäevikusse.
3. Õppeperioodi jooksul saadud hinded/hinnangud saadab klassijuhataja õpilase seaduslikule esindajale hinnetelehega õppeperioodi keskel paberkanjal.
4. Neli korda õppeaastas õppeperioodide lõpus saab õpilane kokkuvõtvad hinded/hinnangud klassitunnistusel. Enne lisavaheajale minekut tunnistusi ei anta.
5. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta neli korda õppeaastas. Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele on esitatud kooli kodukorras.
6. Kooli õppekavas sätestatud hindamisjuhendi avalikustab kool veebilehel: www.aakre.edu.ee

§ 15. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

1. Õpilasel või vanemal/hooldajal on õigus hindeid või hinnanguid vaidlustada. Hinnete ja hinnangute vaidlustamiseks pööratakse suuliselt esmalt hinde pannud/hinnangu andnud õpetaja poole. Vastavasisulise pöördumise teostamiseks on vaidlustajal aega 3 õppepäeva arvestades hinde panemise või hinnangu andmise õppepäevast. Õpetaja selgitustega hindele/hinnangule mittenoustumise korral on õigus pöörduda edasi kooli direktori poole, kes kõigi osapooltega vestluse järel langetab otsuse.
2. Perioodihinde vaidlustamise puhul esitatakse kirjalik avaldus kooli direktorile 3 õppepäeva jooksul arvestades hinde panemise või hinnangu andmise õppepäevast. Avalduses näidatakse muu hulgas ka mittenoustumise põhjus. Direktor menetleb valet ning teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult 5 õppepäeva jooksul vaide rahuldamise või mitterahuldamise otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
3. Direktori otsusega mittenoustumisel pööratakse maakonna haridusorganite poole.